

Uit elkaar...



Ga je scheiden?

Je staat er misschien niet meteen bij stil, maar een scheiding heeft gevolgen voor je pensioen en voor het pensioen van je ex. Het is dus goed je daar even in te verdiepen. Dit boekje helpt je daarbij op weg.

Scheiden betekent dat er zaken verdeeld moeten worden.

Ook het pensioen. Dat kan behoorlijke financiële gevolgen hebben. Neem daarom rustig de tijd om na te gaan hoe het precies zit met jullie pensioen bij een scheiding.

www.pensioenkijsker.nl

Inhoud

- Heb ik na een scheiding recht op het ouderdomspensioen van mijn ex? **3**
- Wat moet ik doen om een deel van het ouderdomspensioen van mijn ex te krijgen? **5**
- Blijft het pensioen waarop ik recht heb steeds even hoog? **7**
- Heb ik na een scheiding recht op het partnerpensioen van mijn ex? **8**
- Kunnen wij de pensioenen ook anders verdelen? **10**
- Wat gebeurt er als een van beide ex-partners doodgaat? **13**
- Wat zijn de gevolgen als ik opnieuw ga trouwen of samenwonen? **15**
- Hoe zit het als ik al lang geleden ben gescheiden? **16**
- Hoe zit het met pensioen als wij niet waren getrouwd? **17**
- Meer weten over scheiding en pensioen? **18**



Heb ik na een scheiding recht op het ouderdomspensioen van mijn ex?

Ja

Een scheiding heeft gevolgen voor het ouderdomspensioen: jij krijgt recht op een deel van het ouderdomspensioen van je ex en je ex krijgt recht op een deel van jouw ouderdomspensioen. Zo'n verdeling van het ouderdomspensioen is er bij een echtscheiding, bij een scheiding van tafel en bed en bij de beëindiging van een geregistreerd partnerschap. Deze verdeling van het ouderdomspensioen heet pensioenverevening.

Hoogte van het ouderdomspensioen

Als ex krijg je de helft van het ouderdomspensioen dat je partner tijdens het huwelijk of het geregistreerde partnerschap heeft opgebouwd. Als het huwelijk of het partnerschap lang heeft geduurd, krijg je dus meer ouderdomspensioen van de ander, dan na een huwelijk of partnerschap dat maar kort heeft geduurd.

Voorbeeld

Ton (43) en Kim (40) gaan scheiden na een huwelijk van 10 jaar. Ton neemt vanaf zijn 23ste deel aan een pensioenregeling. Hij heeft tot het moment van scheiding € 12.000,- ouderdomspensioen opgebouwd. Kim heeft van haar twintigste tot haar 35ste € 6.000 ouderdomspensioen opgebouwd. Ton heeft tijdens het huwelijk € 6.000,- pensioen opgebouwd. Kim krijgt recht op de helft van dat pensioen: € 3.000,-. Dat pensioen wordt aan haar uitgekeerd vanaf het moment dat Ton met pensioen gaat. Kim heeft tijdens het huwelijk € 2.000,- pensioen opgebouwd. Ton krijgt recht op de helft van dat pensioen: € 1.000,-. Dat pensioen wordt aan hem uitgekeerd vanaf het moment dat Kim met pensioen gaat.

Wanneer gaat de verdeling anders?

De verdeling van het pensioen gaat anders als je al vóór 1 mei 1995 bent gescheiden of als jullie in je huwelijkse voorwaarden, partnerschapsvoorwaarden of in het echtscheidingsconvenant andere afspraken hebben gemaakt.

Meer daarover lees je verderop in dit boekje. Ook is er een uitzondering voor kleine pensioentjes. Als het ouderdompensioen dat de ex toe zou komen minder bedraagt dan zo'n € 420,- per jaar, wordt het pensioen niet verdeeld.

Welk ouderdompensioen wordt verdeeld?

Alleen het echte ouderdompensioen wordt verdeeld. De verdeling geldt niet voor de AOW-uitkering, een vutuitkering, een arbeidsongeschiktheidspensioen of lijfrentepolissen.

Wil je meer weten over de verdeling van het ouderdompensioen?

Download dan de folder over pensioenverevening van de website van Postbus 51: www.postbus51.nl.



Wat moet ik doen om een deel van het ouderdomspensioen van mijn ex te krijgen?

Op tijd de scheiding melden

Het ouderdomspensioen waar je als ex recht op hebt, wordt rechtstreeks door de pensioenuitvoerder (het pensioenfonds of de verzekeraar) aan jou uitbetaald. Het is wel noodzakelijk dat je de scheiding op tijd meldt bij de pensioenuitvoerder. Dat wil zeggen: binnen 2 jaar na de scheiding.

Formulier opsturen

Voor die melding maak je gebruik van het formulier 'Mededeling van scheiding in verband met de verdeling van ouderdomspensioen'. Het formulier en de bijbehorende brochure 'Verdeling van ouderdomspensioen bij scheiding' kun je bij de meeste advocaten, notarissen, pensioenuitvoerders en Juridische Loketten krijgen of downloaden via de site van Postbus 51. Je stuurt het formulier op naar de pensioenuitvoerder.

Als tijdens het huwelijk of geregistreerd partnerschap bij meerdere pensioenuitvoerders pensioen is opgebouwd, stuur je één formulier naar elk van de pensioenuitvoerders.

Samen of alleen invullen

Je kunt het formulier samen met je ex invullen en opsturen, maar dat hoeft niet. Een formulier dat door jou alleen of alleen door je partner is ingediend, wordt ook door de pensioenuitvoerder in behandeling genomen. Dat geldt als je kiest voor de standaardverdeling. Als je voor een andere verdeling van het ouderdomspensioen kiest, moeten beide partners het formulier ondertekenen. Als je afziet van een verdeling van het ouderdomspensioen, stuur je geen formulier in.

Je krijgt na ongeveer 2 maanden van de pensioenuitvoerder schriftelijk bericht over de hoogte van het deel van het ouderdomspensioen van je ex dat aan jou zal worden uitbetaald. Je ex krijgt een kopie van dat bericht.

Formulier vergeten?

Ben je vergeten het formulier op tijd in te dienen? Dan heb je geen recht meer op rechtstreekse uitbetaling van jouw deel van het ouderdomspensioen door de pensioenuitvoerder. Je ex is dan verplicht vanaf zijn of haar pensionering jouw deel van het ouderdomspensioen naar jou over te maken.

Stappen bij een scheiding:

- Ga na aan welke pensioenregeling(en) je ex tijdens het huwelijk of geregistreerd partnerschap heeft deelgenomen.
- Geef aan je ex op aan welke pensioenregeling(en) jij tijdens jullie huwelijk of geregistreerd partnerschap hebt deelgenomen.
- Beslis of je het pensioen op de standaardmanier wilt verdelen.
- Beslis samen met je ex of je het pensioen op een andere wijze wilt verdelen.
- Als je het pensioen wilt verdelen, meldt de scheiding dan binnen 2 jaar bij de pensioenuitvoerder.

Blijft het pensioen waarop ik recht heb steeds even hoog?

Nee, meestal niet

De hoogte van het pensioen dat je als ex-partner krijgt, blijft meestal niet hetzelfde. Pensioen wordt vaak geïndexeerd. Het pensioen wordt dan jaarlijks verhoogd om de koopkracht van het pensioen op peil te houden. Dan wordt ook het deel van het pensioen dat aan de ex is toebedeeld geïndexeerd.

Maar dat is niet het enige dat invloed heeft op de hoogte van het pensioen. Als je ex de ingangsdatum van het ouderdomspensioen uitstelt, wordt het ouderdomspensioen hoger. Jij krijgt dan een deel van dat hogere ouderdomspensioen. Omgekeerd wordt het ouderdomspensioen van je ex lager als je ex het pensioen eerder in laat gaan. Dan wordt ook het deel dat jij krijgt lager. Ook voor jou wordt de ingangsdatum van het pensioen in die gevallen later dan wel eerder.

Voorbeeld

Jan en Carla zijn gescheiden. Bij de scheiding is het ouderdomspensioen verdeeld. Carla krijgt vanaf Jans 65ste € 10.000,- van het ouderdomspensioen van Jan. Jan besluit echter twee jaar eerder met pensioen te gaan. Het ouderdomspensioen wordt hierdoor 17% lager. Carla krijgt vanaf Jans 63ste € 8.300,- van het ouderdomspensioen van Jan.

Het deel van het ouderdomspensioen van je ex dat jij krijgt, wordt aan je uitgekeerd tot jouw dood of tot de eerdere dood van je ex. Dat betekent dat:

- Je ex, als jij doodgaat, het volledige ouderdomspensioen krijgt.
- De uitkering voor jou stopt, als je ex doodgaat.

Heb ik na een scheiding recht op het partnerpensioen van mijn ex?

Ja, dat kan

Bij een scheiding kun je recht houden op het partnerpensioen van je ex.

Dat geldt bij een echte scheiding en bij een verbreking van het geregistreerde of niet-geregistreerde partnerschap. Het geldt niet bij een scheiding van tafel en bed.

Het partnerpensioen waarop je na een scheiding recht kunt houden, heet het bijzonder partnerpensioen.

Hoogte van het bijzonder partnerpensioen

De hoogte van het bijzonder partnerpensioen hangt niet af van de duur van je huwelijk of de tijd dat je hebt samengewoond. Dat is dus anders dan bij de verdeling van het ouderdompensioen.

De ex krijgt het hele partnerpensioen dat is opgebouwd tot het moment van scheiding. Als je na je scheiding of de verbreking van je partnerrelatie recht hebt op een bijzonder partnerpensioen, krijg je hiervan een schriftelijke opgave van de pensioenuitvoerder van je ex.

Voorbeeld

Joris (50) en Bregje (37) gaan uit elkaar na een huwelijk van 4 jaar. Joris heeft op dat moment € 12.000,- ouderdompensioen opgebouwd. Het opgebouwde partnerpensioen is daar 70% van: € 8.400,-. Na de scheiding krijgt Bregje, omdat het huwelijk maar kort heeft geduurd, maar een klein stukje ouderdompensioen. Bregje houdt wel aanspraak op het volledige partnerpensioen van € 8.400,-.



Geen recht op bijzonder partnerpensioen

Het kan zijn dat je bij scheiding recht hebt op bijzonder partnerpensioen. Maar dat is niet altijd zo. In een aantal pensioenregelingen wordt het partnerpensioen niet opgebouwd, maar op risicobasis verzekerd. Dit partnerpensioen vervalt bij een echtscheiding. Als ex kun je dan geen aanspraak maken op bijzonder partnerpensioen.

Daar moet je goed op letten. Zeker in de situatie dat je alimentatie krijgt van je ex.

Die alimentatie stopt als je ex doodgaat. Als er dan ook geen partnerpensioen is, kun je in financiële problemen komen. Je kunt dat voorkomen door bij de scheiding bijvoorbeeld een alimentatieverzekering af te sluiten.

Scheiding van tafel en bed

Als je van tafel en bed bent gescheiden, ben je in de pensioenregeling nog steeds officieel de partner van je ex. Als je ex doodgaat krijg je een volledig partnerpensioen.

Afkoop bijzonder partnerpensioen

Als het bijzonder partnerpensioen minder bedraagt dan circa € 420 per jaar, mag de pensioenuitvoerder het bijzonder partnerpensioen bij scheiding afkopen. Je krijgt dan in plaats van het partnerpensioen een bedrag ineens.

Bij een scheiding:

- Ga na of je recht houdt op bijzonder partnerpensioen
- Als dat niet het geval is, kijk dan of het verstandig is een alimentatieverzekering af te sluiten.

Kunnen wij de pensioenen ook anders verdelen?

Ja

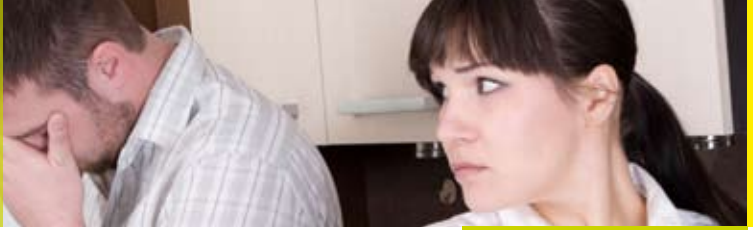
Standaard krijgt de ex de helft van het ouderdomspensioen dat tijdens het huwelijk (of het geregistreerd partnerschap) is opgebouwd en het hele partnerpensioen dat tot het moment van scheiding is opgebouwd. Je ex en jij kunnen er voor kiezen van deze verdeling afwijken.

Je kunt dat doen in je huwelijkse voorwaarden, partnerschapsvoorwaarden of in het scheidingsconvenant:

- Je kunt samen met je ex afspreken dat je de wettelijke verdeling van het ouderdomspensioen en/of partnerpensioen uitsluit.
- Je kunt samen met je ex een andere verdeling van het pensioen afspreken.
- Je kunt samen met je ex een afspraak maken over conversie.

Voorbeeld

Jos en Maaïke zijn getrouwd nadat zij eerst 10 jaar hadden samengewoond. Het huwelijk houdt maar 3 jaar stand. Jos en Marieke zijn het erover eens dat niet alleen het ouderdomspensioen dat tijdens het huwelijk is opgebouwd verdeeld moet worden, maar ook het ouderdomspensioen dat is opgebouwd in de tijd dat zij samenwoonden. Zij melden dit aan de pensioenuitvoerder.



Conversie

Bij een standaardverdeling van het ouderdomspensioen en het partnerpensioen, krijg je alleen een deel van het ouderdomspensioen als je ex op de pensioendatum nog in leven is en zo lang je ex leeft. Je bijzonder partnerpensioen wordt alleen uitgekeerd na overlijden van je ex.

De hoogte van je pensioen en het moment waarop het pensioen ingaat, hangt dus af van het al dan niet in leven zijn van je ex. Dat kan onwenselijk zijn.

Bij een conversie is dat anders. Bij conversie wordt het deel van het ouderdomspensioen waarop jij recht krijgt, samen met het bijzonder partnerpensioen omgezet in een eigen ouderdomspensioen voor jou. Dit pensioen gaat in op een vaste datum.

Voorbeeld

Frank en Wilma gaan scheiden. Frank heeft altijd gewerkt en pensioen opgebouwd. Wilma heeft lange tijd geen betaald werk gehad in verband met de zorg voor de kinderen. Zij heeft sinds kort een eigen zaak maar geen pensioen. Bij een standaardverdeling zou Wilma na Franks pensionering € 10.000,- krijgen van Franks ouderdomspensioen en een bijzonder partnerpensioen van € 14.000,-. Frank en Wilma kiezen echter voor conversie. Wilma krijgt in plaats van haar deel van het ouderdomspensioen en het bijzonder partnerpensioen een eigen ouderdomspensioen van € 12.000,- dat ingaat op haar 65-jarige leeftijd.

Het voordeel van conversie is dat het voor de ingangsdatum en de hoogte van het pensioen niet meer uitmaakt of de andere partner dood is of niet.

Een nadeel is dat de partner die het ouderdomspensioen moet afstaan het pensioen ook definitief kwijt is. Als de ex doodgaat, krijgt hij of zij dat deel van het ouderdomspensioen niet meer terug. Ook kan het in sommige gevallen, bijvoorbeeld als een van de partners afhankelijk is van alimentatie, een nadeel zijn dat het bijzonder partnerpensioen is vervallen.

Voorbeeld

Wilma (uit het vorige voorbeeld) overlijdt 1 jaar na de scheiding ten gevolge van een ongeval. Dit heeft geen gevolgen voor de hoogte van het ouderdomspensioen van Frank.

Voorbeeld

Frank (uit het vorige voorbeeld) betaalt Wilma jaarlijks € 15.000,- alimentatie.

Frank gaat 1 jaar na de scheiding dood. De alimentatie vervalt en Wilma krijgt geen bijzonder partnerpensioen.

Willen jullie je pensioen anders verdelen?

- Maak dan in je huwelijkse voorwaarden of partnerschapsvoorwaarden afspraken over de verdeling van het pensioen.
- Of maak in het scheidingsconvenant afspraken over de verdeling van het pensioen.
- Als je voor een afwijkende verdeling of voor conversie kiest, teken dan beiden het meldingsformulier dat je naar de pensioenuitvoerder stuurt. Stuur een kopie mee van de huwelijkse voorwaarden of het convenant.
- Denk eraan dat de pensioenuitvoerder wel moet instemmen met een afwijkende verdeling.



Wat gebeurt er als een van beide ex-partners doodgaat?

Als je de pensioenen hebt verdeeld, verandert de situatie als een van de ex-partners doodgaat.

Overlijden ontvanger

Als degene doodgaat die een deel van het ouderdomspensioen van de ander krijgt, heeft vanaf dat moment degene die het ouderdomspensioen moest afstaan weer het volledige ouderdomspensioen.

Voorbeeld

Harm en Lisa zijn tien jaar geleden gescheiden. Lisa had nooit pensioen opgebouwd en het pensioen van Harm is verdeeld. Lisa krijgt na Harms pensionering op grond van de verdeling € 8.000,- van het ouderdomspensioen per jaar uitgekeerd.

Harm krijgt na zijn pensionering € 10.000,- ouderdomspensioen. Lisa gaat 3 jaar na Harms pensionering dood. Vanaf dat moment krijgt Harm zijn volledige ouderdomspensioen van € 18.000,-.

Overlijden van degene die deel van pensioen moet afstaan

Als degene doodgaat die een deel van zijn of haar pensioen moet afstaan, dan stopt het ouderdomspensioen en krijgt de ex daar dus ook geen deel meer van. Het kan wel zo zijn dat de ex vanaf dat moment een bijzonder partnerpensioen krijgt, maar dat is niet altijd zo.

Voorbeeld

Dick en Tessa zijn 8 jaar geleden gescheiden. Bij de scheiding werd van beide partners het ouderdomspensioen verdeeld. Dick kreeg vanaf Tessa's pensionering € 5.000,- van haar pensioen en Tessa kreeg vanaf Dicks pensionering € 8.000,- van Dicks ouderdomspensioen. Daarnaast was er voor Dick een bijzonder partnerpensioen van € 7.000,- en voor Tessa een bijzonder partnerpensioen van € 14.000,-. Dick gaat dood als hij 67 is. Tessa krijgt vanaf dat moment haar volledige ouderdomspensioen, dat wordt dus € 5.000,- hoger. Het ouderdomspensioen dat zij van Dick kreeg vervalt. Dat is dus € 8.000,- minder. Zij krijgt echter na Dicks dood een bijzonder partnerpensioen van € 14.000,-. Haar inkomen wordt door de dood van Dick € 11.000,- hoger.

Voorbeeld

Willem en Marieke zijn 9 jaar geleden gescheiden. Bij de scheiding werd van beide partners het ouderdomspensioen verdeeld. Willem kreeg vanaf Mariekes pensionering € 4.000,- van haar pensioen en Marieke kreeg vanaf Willems pensionering € 12.000,- van Willems ouderdomspensioen. Daarnaast was er voor Willem een bijzonder partnerpensioen van € 5.000,-. Voor Marieke is er geen bijzonder partnerpensioen omdat in de pensioenregeling van Willem het partnerpensioen op risicobasis was verzekerd. Willem gaat dood als hij 68 is. Marieke krijgt vanaf dat moment haar volledige ouderdomspensioen, dat wordt dus € 4.000,- hoger. Het ouderdomspensioen dat zij van Willem kreeg vervalt. Dat is dus € 12.000,- minder. Zij krijgt geen bijzonder partnerpensioen. Haar inkomen wordt door de dood van Willem € 8.000,- lager.

Conversie

Wanneer bij een scheiding gekozen is voor conversie heeft de dood van een van de partners geen gevolgen voor het pensioen van de ander.



Wat zijn de gevolgen als ik opnieuw ga trouwen of samenwonen?

Als je na je scheiding recht hebt op een deel van het ouderdomspensioen van je ex verandert daarin niets als je opnieuw gaat trouwen of samenwonen. Als na je scheiding recht hebt op bijzonder partnerpensioen, verandert daarin meestal niets als je opnieuw gaat trouwen of samenwonen. Het kan echter zijn dat in de pensioenregeling is bepaald, dat het bijzonder partnerpensioen vervalt als je opnieuw gaat trouwen of samenwonen.

Partnerpensioen voor nieuwe partner

Waar je op moet letten is het partnerpensioen voor je nieuwe partner. Als je ex bij de scheiding een aanspraak heeft behouden op bijzonder partnerpensioen, is er voor je nieuwe partner geen volledig partnerpensioen.

Voorbeeld

Ton is op zijn 54ste gescheiden. Zijn ex-vrouw Marleen heeft na de scheiding een aanspraak op bijzonder partnerpensioen van € 10.000,-. Ton hertrouwt op zijn 58ste met Fatima. Het totale partnerpensioen van Ton bedraagt € 13.000,-. Omdat Marleen recht heeft op € 10.000,- is er voor Fatima een partnerpensioen van slechts € 3.000,-.

Ga je opnieuw trouwen of samenwonen?

- Informeer bij de pensioenuitvoerder of je bijzonder partnerpensioen eindigt bij hertrouwen.
- Kijk of er voldoende partnerpensioen is voor je nieuwe partner.
- Als dat niet zo is, sluit dan bijvoorbeeld een verzekering af.

Hoe zit het als ik al lang geleden ben gescheiden?

Verdeling van het ouderdomspensioen

De verdeling van het ouderdomspensioen zoals dat in dit boekje staat, geldt alleen voor scheidingen na 1 mei 1995. Als je voor die tijd bent gescheiden gaat de verdeling van het ouderdomspensioen anders:

- Als je bent gescheiden voor november 1981, wordt het ouderdomspensioen helemaal niet verdeeld.
- Als je tussen november 1981 en 1 mei 1995 bent gescheiden en was getrouwd op huwelijkse voorwaarden waarin een koude uitsluiting was opgenomen, wordt het ouderdomspensioen niet verdeeld.
- In andere gevallen wordt meestal de waarde van het ouderdomspensioen en de waarde van het bijzonder partnerpensioen verdeeld.

Verdeling van het partnerpensioen

De verdeling van het partnerpensioen zoals dat in dit boekje staat, geldt ook voor scheidingen van voor mei 1995.

Ben je voor 1 mei 1995 gescheiden en wil je meer weten over de verdeling van het pensioen?

Dan kun je het beste contact opnemen met een gespecialiseerde advocaat.

Deze vind je op de site van de Vereniging van Familierecht Advocaten en Scheidingsbemiddelaars (VFAS): www.vfas.nl.



Hoe zit het met pensioen als wij niet waren getrouwd?

Als jullie niet waren getrouwd en ook geen geregistreerd partnerschap hadden, gaat bij een beëindiging van de partnerrelatie de pensioenverdeling iets anders.

Ouderdompensioen

Je hebt geen wettelijk recht op het ouderdompensioen dat je partner heeft opgebouwd in de tijd dat jullie samenwoonden.

Partnerpensioen

Voor het recht op bijzonder partnerpensioen maakt het niet uit of je al dan niet getrouwd was en of het partnerschap was geregistreerd. Als er in de pensioenregeling een partnerpensioen is voor de ongehuwd samenwonende partner, kan er voor de ex een recht op bijzonder partnerpensioen zijn als de partnerrelatie wordt beëindigd. Meer over het bijzonder partnerpensioen heb je eerder in dit boekje kunnen lezen.

Let echter wel op: Lang niet in iedere pensioenregeling is er een partnerpensioen voor de ongehuwd samenwonende partner.

Meer weten over scheiding en pensioen?

Je vindt informatie over pensioen en scheiding op de site van Pensioenkijsker.nl: www.pensioenkijsker.nl.

Ook vind je informatie op de site van het Ministerie van Justitie: www.justitie.nl onder het kopje 'Familie en gezin' en vervolgens 'Scheiding en alimentatie'.

Tot slot kun je informatie vinden op de site van Postbus 51: www.postbus51.nl onder het kopje 'Familie, jeugd en gezin' en vervolgens 'Scheiden'.

Zoek je een advocaat of scheidingsbemiddelaar? Kijk dan op de site van de Vereniging van Familierecht Advocaten en Scheidingsbemiddelaars (VFAS): www.vfas.nl

In deze brochure doen wij een boekje open over pensioen en scheiding. Op de site van Pensioenkijsker.nl, www.pensioenkijsker.nl, kun je ook brochures vinden over andere onderwerpen.

In de serie: “Boekje open over” zijn al verschenen:

- Boekje open over je AOW
- Boekje open over partnerpensioen
- Boekje open over andere baan, ander pensioen
- Boekje open over eigen zaak en pensioen
- Boekje open over scheiding en pensioen
- Boekje open over het besturen van een pensioenfonds
- Boekje open over de deelnemersraad
- Boekje open over vrouwen en pensioen
- Boekje open over pensioen als je niet altijd in Nederland hebt gewoond
- Boekje open over pensioen in het buitenland
- Boekje open over deeltijdwerk en pensioen

De Stichting Pensioenkijsker.nl zorgt dat Nederlanders gaan nadenken over pensioen. Ook maken we pensioen begrijpelijker. Daarnaast geven we objectieve informatie over pensioen.

Aan de Stichting Pensioenkijsker.nl nemen de volgende organisaties deel: CNV, CNV Jongeren, Consumentenbond, CSO, E-Quality, FNV, FNV Vrouwenbond, MHP, MKB-Nederland, NBVA, Nibud, Ombudsman Pensioenen, Sociale Verzekeringsbank, SPO Pensioenopleidingen, Stichting de Ombudsman, Stichting voor Ondernemingspensioenfonds, Unie van Beroepspensioenfonds, Verbond van Verzekeraars, Vereniging van Bedrijfstakpensioenfonds en VNO-NCW.